

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. ve věci

žalobce : X, narozený dne X
státní příslušník Ukrajiny
bytem X, Ukrajina
zastoupen advokátkou Mgr. Azrou Drozdek
sídlem Dlouhá 16, Praha 1
proti

žalované: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2023, CPR-38988-2/ČJ-2022-930310-V230,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal přezkumu v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Libereckého kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 10. 2022, č. j. KRPL-103537-21/ČJ-2022-180022-SV. Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU, na 1 rok. Správní vyhoštění bylo žalobci uloženo, neboť pobýval na území ČR bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn.
2. Správní orgán I. stupně uvedl, že žalobce oprávněně pobýval na území schengenského prostoru od 14. 2. 2022 do 14. 5. 2022, od 15. 5. 2022 do 19. 10. 2022 (tj. po dobu 158 dnů) byl již jeho pobyt na území schengenského prostoru neoprávněný, z toho 4 dny neoprávněně pobýval na území ČR. Správní orgán I. stupně vycházel z odpovědi společného pracoviště Mezinárodní policejní spolupráce Náchod - Kudowa Slone ze dne 19. 10. 2022, kde je uvedeno, že žalobce naposledy vstoupil na území Polské republiky dne 14. 2. 2022, nemá na území Polské republiky vydanou pobytovou kartu, nepodal žádost o pobyt nebo mezinárodní ochranu a vzhledem k tomu, že vstoupil do Polské republiky po 14. 3. 2020, nevztahují se na něho ustanovení o prodloužení zákonnosti pobytu z důvodu stavu epidemického ohrožení Covid 19. Správní orgán I. stupně dále vyhodnotil, že rozhodnutí není ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců nepřiměřené z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Dobu, po kterou nebude žalobci umožněn vstup na území členských států EU stanovil správní orgán I. stupně v rozsahu 1 roku, neboť žalobce na území ČR pobýval 4 dny neoprávněně, čímž nerespektoval platné zákony, čehož si byl plně vědom. Vzhledem k tomu, že se podle § 120a zákona o pobytu cizinců na žalobce vztahují důvody znemožňující vycestování dle § 179 téhož zákona, nebyla žalobci stanovena doba k vycestování dle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Bylo konstatováno, že dle § 120a odst. 4 a § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců OAMP žalobci udělí vízum pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území ČR.
3. Žalobce se proti prvoinstančnímu rozhodnutí odvolal. Namítal, že hranice schengenského prostoru překročil dne 14. 2. 2022, tj. v době, která úzce souvisí s útokem ruských vojsk na Ukrajinu a začátkem války. Správní orgán měl možnost zvolit mírnější potrestání v podobě stanovení povinnosti opustit území dle § 50a zákona o pobytu cizinců. Z důvodu obecnosti a chybějícího individuálního odůvodnění zákazu považoval žalobce rozhodnutí správního orgánu I. stupně za nepřezkoumatelné. Namítal, že z něj neplyne žádná úvaha vztahující se k současné situaci Ukrajinců prchajících před válečným konfliktem. S ohledem na zásah do soukromého a rodinného života žalobce ve srovnání s intenzitou protiprávního

jednání je napadené rozhodnutí nepřiměřené. Žalobce současně tvrdil, že jeho pobyt na území ČR, resp. zemí schengenského prostoru, je oprávněný, neboť nepřekročil dobu 90 dnů tzv. bezvízového styku v souladu se Schengenským hraničním kodexem a nařízením vlády č. 215/2017 Sb. Žalobce nesouhlasil s informací, kterou správní orgán I. stupně získal ze strany pracoviště Mezinárodní policejní spolupráce Náchod - Kudowa Slone, dle níž neměl platné povolení k pobytu na území Polska. Žalobce odkazoval na polský zákon ze dne 2. 3. 2020, č. Dz.U 2020 poz. 374, o zvláštních opatřeních pro prevenci, potírání a zdolávání Covid 19, jiných přenosných nemocí a mimořádných událostí jimi způsobených, konkrétně Art. 15zd, dle něhož došlo k automatickému prodloužení víza. Informace, kterou měl správní orgán získat na základě mezinárodní policejní spolupráce, tak není úplná, neboť vízum, které bylo žalobci uděleno s platností od 30. 11. 2020 do 29. 11. 2021 je do současné doby platné. Pobyt žalobce na území Polské republiky byl oprávněný a v ČR žalobce pobýval pouhé 4 dny, což s ohledem na pravidla daná Schengenským hraničním kodexem a možnosti bezvízového pobytu je doba oprávněná. I kdyby ale byla argumentace správního orgánu I. stupně správná, tj. že se na žalobce nevztahují pravidla pro prodloužení jeho polského víza s ohledem na stav epidemického ohrožení, byl by pobyt žalobce v Polsku oprávněný, a to na základě polské úpravy legalizace pobytu pro uprchlíky z Ukrajiny.

4. Žalovaná v napadeném rozhodnutí konstatovala, že rozhodnutí bylo vydáno na základě správných a dostatečně podložených skutkových zjištění, protiprávní jednání žalobce bylo správně posouzeno dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců. Bylo zjištěno, že nejsou dány důvody pro aplikaci § 119a odst. 2 uvedeného zákona ani pro postup v intencích 50a tohoto zákona. Doba, po kterou není žalobci umožněn vstup na území členských států EU, byla stanovena při spodní hranici zákonného rozmezí (maximální hranice je 5 let) a představuje adekvátní opatření odpovídající zjištěnému porušení zákona. Z dikce § 119a odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že při splnění zde zakotvených podmínek vydá policie rozhodnutí o správním vyhoštění vždy s přihlédnutím k přiměřenosti přijatého opatření ve smyslu zásahu do soukromého a rodinného života cizince. V daném případě správní orgán I. stupně neshledal, že by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Z obsahu spisu vyplývá, že žalobce má na území domovského státu bratra a sestru, tj. má možnost oslovit svou rodinu. Z jeho vyjádření v průběhu správního řízení nevyplynulo, že by si vytvořil na území ČR nějaké významné kulturní, sociální a ekonomické vazby. Uvedl sice, že má na území ČR matku, s matkou však pobyt nerealizuje, což potvrzuje i jeho ubytování v Doksech u kamaráda a ne v Praze u matky. Ohledně ozbrojeného konfliktu v domovském státě žalovaná konstatovala, že žalobci bylo dne 7. 11. 2022 uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu nemožnosti vycestování na dobu do 6. 11. 2023. K odvolacím námitkám žalovaná odkázala na odpověď společného centra, ze které plyne, že žalobce nemá pobytovou kartu a ani nepodal žádost o pobyt nebo mezinárodní ochranu v Polské republice. Z důvodu, že vstoupil na území Polské republiky po 14. 3. 2020, nevztahují se na něj ustanovení o prodloužení zákonnosti pobytu z důvodu epidemického ohrožení Covid 19. Na žalobce se nevztahují ani pravidla

pro prodloužení povolení k pobytu nebo víz na území Polské republiky v souvislosti s pomocí občanů Ukrajiny z důvodu ozbrojeného konfliktu, neboť nebyl držitelem platného povolení k pobytu nebo víza po 24. 2. 2022 (platnost dlouhodobého víza skončila dne 29. 11. 2021). Žalobce vstoupil dne 14. 2. 2022 do schengenského prostoru na základě biometrického cestovního dokladu Ukrajiny, tj. byl osvobozen od vízové povinnosti pro vstup a pobyt na území členských států schengenského prostoru, jehož celková délka nepřekročí 90 dnů během jakéhokoliv období 180 dnů. Žalovaná upozornila na konstantní judikaturu správních soudů, z níž vyplývá, že rozhodnutí o správním vyhoštění nemá sankční povahu a nejde o správní trestání, otázka zavinění či pohnutky cizince nejsou v této souvislosti rozhodné, jde o odpovědnost objektivní.

II. Žaloba

5. Žalobce v žalobě nejprve uvedl, že hranice schengenského prostoru překročil dne 14. 2. 2022 primárně za účelem hledání ochrany před blížícím se útokem ruských vojsk. Na území Polska zůstal až do 16. 10. 2022, neboť Polsko přistoupilo k ochraně osob prchajících před ruskou invazí benevolentně a tolerovalo jejich pobyt i bez nutnosti jej formalizovat po dobu až 9 měsíců. Dne 16. 10. 2022 žalobce vstoupil na území ČR a vědom si toho, že v ČR jeho pobyt nemusí být tolerovaný obdobně jako je tomu v Polsku, navštívil dne 19. 10. 2022 Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině (dále jen „KACPU“) v Liberci, kde byl zadržen a bylo s ním zahájeno řízení o správním vyhoštění.
6. Žalobce především namítal rozpor se Schengenským hraničním kodexem a nařízením vlády č. 215/2017 Sb. Pobyt žalobce na území ČR byl v době zahájení řízení o správním vyhoštění zcela legální, neboť nepřekročil dobu 90 dnů tzv. bezvízového styku. Žalobce nesouhlasil s informací, kterou správní orgán I. stupně získal ze strany pracoviště Mezinárodní policejní spolupráce Náchod - Kudowa Slote, dle které žalobce neměl platné povolení k pobytu na území Polska. V souladu s polským zákonem ze dne 2. 3. 2020 Dz.U. 2020 poz. 374, o zvláštních opatřeních pro prevenci potírání a zdolávání Covid 19, jiných přenosných nemocí a mimořádných událostí jimi způsobených, konkrétně Art. 15zd, pokud měla osoba polské národní vízum, dochází k automatickému prodloužení tohoto víza po dobu trvání stavu epidemické hrozby nebo stavu epidemie, a to po dobu do uplynutí 30. dne od uplynutí tohoto stavu. Dále dle nařízení Ministra zdravotnictví Polské republiky ze dne 12. 5. 2022 o vyhlášení stavu epidemické nouze na území Polské republiky, se na území Polské republiky od 16. 5. 2022 až do odvolání vyhlašuje stav epidemické hrozby v souvislosti se šířením viru SARS-CoV-2. V tomto ani jiném polském předpisu není stanoveno, že se automatické prodlužování víz tímto způsobem týkalo pouze víz vydaných před 14. 3. 2020, ale naopak se týká všech víz a všech vstupů. Tyto závěry potvrzují i polské vládní zdroje v angličtině. Dle žalobce je tak zřejmé, že informace, kterou získal správní orgán I. stupně na základě mezinárodní policejní spolupráce a kterou převzala žalovaná, není úplná a vízum, které bylo žalobci uděleno s platností od 30. 11. 2020 do 29. 11. 2021 je do současné doby platné. Pobyt žalobce na území Polské republiky od 14. 2. 2022 a zejména pak od 15. 5. 2022 do 16. 10. 2022 byl oprávněný na základě automatického prodloužení národního víza. V ČR žalobce pobýval pouhé 3 dny, což s ohledem na pravidla

daná Schengenským hraničním kodexem a možností bezvízového pobytu je doba oprávněná. Kromě pravidel, které prodlužovaly legální pobyt cizinců v Polsku z důvodu koronavirové pandemie, se na žalobce navíc vztahovala i polská úprava legalizace pobytu pro uprchlíky z Ukrajiny. Pokud příslušné správní orgány v Polsku akceptovaly vstup a pobyt žalobce na jejich území, nelze následně žalobci absenci povolení k pobytu ve formě např. vízového štítku přikládat k tíži. Ve chvíli, kdy se žalobce ocitl na území ČR, tj. na území jiného státu, než ve kterém měl tolerovaný pobyt, okamžitě konal a svůj pobyt legalizoval. Ihned po příjezdu do ČR navštívil KACPU a požádal o dočasnou ochranu. Ta mu s ohledem na skutečnost, že Ukrajinu opustil již před válkou, udělena nebyla, od 7. 11. 2022 mu bylo nicméně uděleno vízum strpění dle § 33 zákona o pobytu cizinců.

7. Žalobce dále upozorňoval na to, že i kdyby jeho pobyt na území ČR neoprávněný byl, měly správní orgány možnost zvolit mírnější potrestání v podobě stanovení povinnosti opustit území dle § 50a zákona o pobytu cizinců, které by odpovídalo nejen tomu, že se žalobce na území schengenského prostoru nachází proto, že hledá ochranu před válkou, ale i délce neoprávněného pobytu v trvání pouhých 3 dnů. Odůvodnění napadeného rozhodnutí vztahující se k uložení správního vyhoštění a zákazu vstupu není nijak konkrétní a nezohledňuje současnou situaci Ukrajinců prchajících před válečným konfliktem. V této souvislosti žalobce odkazoval na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2022, č. j. 16 A 24/2022-16.
8. Napadené rozhodnutí je ze shora uvedeného důvodu nepřiměřené. Žalobce zdůraznil, že má v ČR matku, která zde má povolen trvalý pobyt, s níž v současné době bydlí, a je tak zřejmé, že se jedná o blízký a pevný rodinný vztah. Také tu má blízké přátele, zejména pana Karla Fice, který mu v prvních dnech po příjezdu poskytl ubytování ve svém domě v Doksech. Společenské kulturní vazby navázané na území jsou rovněž významné a je pravděpodobné, že po dobu oprávněného pobytu na základě víza strpění, které bylo žalobci uděleno, se vazby k ČR zintenzivní.
9. Závěrem žalobce uvedl, že v průběhu správního řízení bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, neboť právní zástupkyni žalobce nebylo umožněno nahlížení do správního spisu ke správnímu vyhoštění a žalobci byla stanovena extrémně krátká lhůta k doplnění odvolání. Ze všech uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

10. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná především plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K nově uplatněné námitce směřující do nedodržení procesních pravidel žalovaná uvedla, že dne 20. 10. 2022 si žalobce rozhodnutí správního orgánu I. stupně o správním vyhoštění osobně převzal. Prostřednictvím právního zástupce proti němu podal dne 26. 10. 2022 blanketní odvolání. Dne 2. 11. 2022 vyzval správní orgán I. stupně žalobce k odstranění nedostatků odvolání. Ve výzvě upozornil žalobce, že má právo nahlédnout do spisu na adrese správního orgánu I. stupně ve lhůtě do 5 dnů od doručení této výzvy. Výzva byla žalobci doručena dne 9. 11. 2022, dne 14. 11. 2022 žalobce své odvolání doplnil. Žalovaná v postupu správního orgánu I. stupně neshledala pochybení. Zdůraznila, že žalobce mohl nahlížet do spisového materiálu u správního orgánu I. stupně nebo u žalované

po domluvě kdykoliv, po celou dobu správního řízení. Žalobní námitku směřující do porušení procesních práv proto žalovaná považovala za irelevantní. Žalovaná navrhovala, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních námitek dle § 75 odst. 2 s. ř. s., kterými je soud v duchu dispoziční zásady vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.
12. Ze správního spisu vyplynulo, že dne 19. 10. 2022 se žalobce dostavil do KACPU v Liberci, aby si zde požádal o vízum za účelem dočasné ochrany. Kontrolou biometrického cestovního pasu bylo zjištěno, že na území schengenského prostoru naposledy přicestoval dne 14. 2. 2022 do Polské republiky. Na území ČR dle svého vyjádření přicestoval z Polské republiky dne 16. 10. 2022. Provedenou lustrací v evidencích Ministerstva vnitra a lustrací v CIS bylo zjištěno, že žalobce nemá na území ČR žádné platné oprávnění k pobytu. Dne 19. 10. 2022 byla také zaslána žádost na společné pracoviště mezinárodní policejní spolupráce Náchod - Kudowa Slotě z důvodu ověření možného platného pobytového oprávnění žalobce na území Polské republiky. Téhož dne obdržel správní orgán I. stupně odpověď, v níž bylo uvedeno, že žalobce nemá na území Polské republiky vydanou pobytovou kartu, nepodal žádost o pobyt nebo mezinárodní ochranu a vzhledem k tomu, že vstoupil do Polské republiky po 14. 3. 2020, nevztahují se na něho ustanovení o prodloužení zákonnosti pobytu z důvodu stavu epidemického ohrožení Covid 19. Žalobce byl zajištěn téhož dne a bylo s ním zahájeno řízení za účelem správního vyhoštění, v jehož průběhu byl žalobce vyslechnut a seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí. Správní orgán I. stupně před vydáním rozhodnutí obstaral závazné stanovisko Ministerstva vnitra ohledně nemožnosti vycestování státních příslušníků Ukrajiny na Ukrajinu. Výzvy k odstranění nedostatků odvolání byla právní zástupkyni žalobce doručena dne 9. 11. 2022. Dne 14. 11. 2022 bylo odvolání doplněno.
13. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí správních orgánů ve věci správního vyhoštění žalobce z důvodu neoprávněného pobytu na území ČR podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců. Žalobce se rozhodnutí o správním vyhoštění brání jako nepřiměřenému, domáhá se aplikace § 50a zákona o pobytu cizinců, přičemž současně namítá, že jeho pobyt na území schengenského prostoru nebyl neoprávněný.
14. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců *police vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*

15. Podle § 50a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o povinnost opustit území policie vydá cizinci, který je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně; to neplatí, pokud by cizinec mohl při pobytu na území ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Dle písm. c) citovaného ustanovení dále platí, že rozhodnutí o povinnosti opustit území policie vydá cizinci, který je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.
16. Výkladem a aplikací shora citované úpravy, která má svůj původ v návratové směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008, se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 12. 2020, č. j. 5 Azs 432/2019-29, publ. ve Sb. NSS 4132/2021. Nejvyšší správní soud dospěl v bodu 24 označeného rozsudku k závěru, že „smysl a účel § 50a zákona o pobytu cizinců, který je transpozicí čl. 6 odst. 2 návratové směrnice, (...) stojí na jasném východisku: v případě cizince, který je státním příslušníkem třetí země a současně má oprávnění k pobytu v jiném členském státu EU, by se v prvé řadě mělo vyžadovat, aby neprodleně odešel právě na území tohoto členského státu“.
17. Na uvedené závěry již navázala další judikatura. Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 27. 4. 2022, č. j. 41 A 16/2022-16, bod 24, rovněž konstatoval: „Pokud tedy na území ČR neoprávněně pobývá cizinec, který je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem EU, primárně by mu měla policie vydat rozhodnutí o povinnosti opustit území na základě § 50a zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí o povinnosti opustit území - na rozdíl od rozhodnutí o správním vyhoštění - totiž nutí cizince opustit pouze území ČR, nikoliv území všech členských států. Zároveň se nepojí se zápisem v Schengenském informačním systému. K vydání rozhodnutí o správním vyhoštění lze u této skupiny cizinců přistoupit teprve v případě, že cizinec nebude respektovat povinnost opustit území a ve stanovené lhůtě z ČR nevycestuje. Pak bude namíste vydání rozhodnutí o správním vyhoštění zřejmě podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců (na první koleji čl. 6 odst. 2 věta druhá návratové směrnice). K přímému vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, aniž by předtím policie vydala rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců, lze v případě této skupiny cizinců přistoupit pouze za předpokladu, že by cizinec mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ohrozit bezpečnost státu, jak předvídá § 50a odst. 1 písm. b) věta za středníkem zákona o pobytu cizinců (jedoucí po druhé koleji čl. 6 odst. 2 věty druhé návratové směrnice).“ Uvedené závěry lze nepochybně vztáhnout i na případ rozhodnutí o správním vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců, tj. pro případ, kdy cizinec neoprávněně pobývá na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.
18. Zjištění, zda se jedná o cizince, který je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem EU, je tedy stěžejní pro posouzení, zda lze na území ČR neoprávněně pobývajícímu cizinci vydat rozhodnutí o správním

vyhoštění podle § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců či rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 1 tohoto zákona.

19. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že v řízení o správním vyhoštění, tj. v řízení, v němž je cizincům ukládána povinnost vycestovat z území a zákaz vstupu na území, které je vedeno ex officio, platí, že správní orgán je nad rámec obecného pravidla o zjišťování skutkového stavu věci povinen zakotveného v § 3 správního řádu povinen zjišťovat i skutečnosti ve prospěch účastníka řízení ve smyslu § 50 odst. 3 věta poslední správního řádu. Správní orgán v tomto typu řízení nese odpovědnost za řádné shromáždění podkladů pro rozhodnutí a případně odpovědnost za nesplnění této povinnosti (srov. rozsudky NSS ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013-69; či ze dne 26. 10. 2017, č. j. 5 Azs 56/2017-34).
20. Dle krajského soudu správní orgány v posuzovaném případě vycházely z dostatečně zjištěného skutkového stavu, že žalobce nebyl držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem EU. Měly k dispozici odpověď společného pracoviště mezinárodní policejní spolupráce Náchod - Kudowa Slote, dle níž žalobce nemá na území Polské republiky vydanou pobytovou kartu, nepodal žádost o pobyt nebo mezinárodní ochranu a vzhledem k tomu, že vstoupil do Polské republiky po 14. 3. 2020, nevztahují se na něho ustanovení o prodloužení zákonnosti pobytu z důvodu stavu epidemického ohrožení Covid 19. Sám žalobce při výslechu dne 20. 10. 2022 uvedl, že v žádném členském státě EU nemá vydáno povolení k pobytu, a že o skutečnosti, že pobývá na území schengenského prostoru od 15. 5. 2022, resp. na území České republiky od 16. 10. 2022, bez platného oprávnění k pobytu ví. Svůj pobyt chtěl zlegalizovat podáním žádosti o dočasnou ochranu v ČR.
21. Námitky směřující do výkladu polských právních předpisů uplatnil žalobce již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí a soud má za to, že se k nim dostatečně vyjádřila žalovaná v napadeném rozhodnutí. Správní orgány nepochybily, pokud vycházely z informace společného pracoviště mezinárodní policejní spolupráce Náchod - Kudowa Slote, že vzhledem k tomu, že žalobce vstoupil do Polské republiky po 14. 3. 2020, nevztahují se na něho ustanovení o prodloužení zákonnosti pobytu z důvodu stavu epidemického ohrožení Covid 19. Na žalobce se nevztahují ani pravidla pro prodloužení povolení k pobytu nebo víz na území Polské republiky v souvislosti s pomocí občanů Ukrajiny z důvodu ozbrojeného konfliktu, neboť nebyl držitelem platného povolení k pobytu nebo víza po 24. 2. 2022 (platnost dlouhodobého víza skončila dne 29. 11. 2021). Žalobce vstoupil dne 14. 2. 2022 do schengenského prostoru na základě biometrického cestovního dokladu Ukrajiny, tj. byl osvobozen od vízové povinnosti pro vstup a pobyt na území členských států schengenského prostoru, jehož celková délka nepřekročí 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů (srov. str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí). Je zřejmé, že žalobní námitka týkající se prodloužení povolení k pobytu nebo víz na území Polské republiky v souvislosti s pomocí občanů Ukrajiny z důvodu ozbrojeného konfliktu je v podstatě převzata z odvolání, aniž by žalobce konkrétně reagoval na závěry žalované, jimiž byla odvolací námitka vypořádána.

22. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců platí, že rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.
23. Podle § 174a zákona o pobytu cizinců posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
24. Podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.
25. Ani v otázce posouzení přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění z hlediska zásahu do žalobcova rodinného a soukromého života soud pochybení správních orgánů neshledal. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012-45, uvedl, že v případech, které nastolují otázku nuceného vycestování cizince na straně jedné a otázku možného porušení práva na respektování rodinného či soukromého života na straně druhé, je nutné vycházet především z judikatury ESLP vztahující se k čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2006, *Úner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ESLP ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, bod 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu.
26. Žalobce především zdůraznil, že na území ČR pobývá jeho matka, která zde má trvalý pobyt a se kterou v současné době bydlí. Zmiňoval také blízkého přítele Karla Fice, který mu v prvních dnech po příjezdu poskytl ubytování ve svém domě

v Doksech. Nepřiměřenost napadeného rozhodnutí pak spatřoval také v tom, že nijak nereflektuje situaci Ukrajinců prchajících před válkou a zanedbatelnou délku neoprávněného pobytu na území ČR.

27. Veškerými těmito skutečnostmi se žalovaná v napadeném rozhodnutí zabývala a vážila, zda žalobcův zájem na pobytu na území ČR s ohledem na jeho soukromý a rodinný život nemůže převážit zájem státu na tom, aby na jeho území žalobce jako osoba, která zde 4 dny pobývala neoprávněně, v budoucnu po nějakou dobu nepobývala. S jejím hodnocením na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí se soud plně ztotožnil a dovoluje si na ně v podrobnostech odkázat, neboť by pouze opakoval již jednou uvedené. Žalovaná zdůraznila, že žalobce má na Ukrajině bratra a sestru. Upozornila také na fakt, že o matce se žalobce při výslechu dne 20. 10. 2022 vůbec nezmiňoval, když uváděl, že zde má pár kamarádů a jeden z nich mu poskytl ubytování ve svém domě v Doksech. I když v současné době žalobce žije v Praze, z ničeho nevyplývá, že realizuje rodinný život se svou matkou. Vzhledem k tomu, že žalobce vstoupil na území ČR 19. 10. 2022, mohl si zde také jen těžko vybudovat nějaké pevnější sociální a kulturní vazby. Ohledně ozbrojeného konfliktu v domovském státě žalovaná v napadeném rozhodnutí správně odkázala na skutečnost, že žalobci bylo dne 7. 11. 2022 uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu nemožnosti vycestování na dobu do 6. 11. 2023. Odkaz žalobce na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2022, č. j. 16 A 24/2022-16, není případný, neboť skutkové okolnosti v tehdy řešené věci byly jiné. I kdyby soud akceptoval argumentaci žalobce, že dne 14. 2. 2022 opustil Ukrajinu v obavě před vypuknutím válečného konfliktu, je třeba zdůraznit, že žalobce není sankcionován za neoprávněný pobyt na území Polské republiky (po překročení doby 90 dnů bezvízového styku), ale až za neoprávněný vstup a pobyt na území ČR, kam žalobce přicestoval z důvodů lepšího pracovního uplatnění (viz. protokolu o výslechu žalobce).
28. Námitka, že mělo být s žalobcem namísto řízení o správním vyhoštění vedeno řízení o povinnosti opustit území, je tak nedůvodná. Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem nebylo vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU dle § 50a zákona o pobytu cizinců na místě, zákonné podmínky pro rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců byly splněny. Lze dodat, že možností postupovat dle § 50a zákona o pobytu cizinců se správní orgán I. stupně zabýval, rozsah jeho úvah plně koresponduje závěru o přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění, který byl podrobně odůvodněn.
29. Další žalobní bod se týkal neodůvodnění stanovení doby, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU. Soud připomíná, že dle § 119 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců bylo možné žalobci tuto dobu stanovit až na dobu 5 let. Doba správního vyhoštění, kterou žalobce zpochybňuje, podléhá správnímu uvážení. Správní orgán je povinen stanovit tuto dobu v rámci zákonem vymezeného rozmezí po zohlednění všech individuálních okolností konkrétního případu. Soudní přezkum správního uvážení je pak omezen na posouzení, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo zda je

nezneužil a pokud tomu tak není, soud není oprávněn, jakkoliv nahrazovat správní úvahu správního orgánu (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, publ. Sb. NSS 906/2006).

30. V žalobcově případě dle přesvědčení soudu správní orgány při stanovení doby vyhoštění meze správního uvážení nepřekročily, ani jej nezneužily. Na str. 7 napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul, že doba správního vyhoštění je přiměřeným opatřením, vzhledem k tomu, že žalobce (po vyčerpání 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů v schengenském prostoru) nepožádal o žádný druh povolení k pobytu nebo víza, a přesto vstoupil na území ČR.
31. Ani poslední - procesní žalobní námitku neshledal soud důvodnou. Pokud považoval žalobce (resp. jeho právní zástupkyně) lhůtu k doplnění odvolání za nepřiměřeně krátkou, měl především požádat o její prodloužení. Nic takového ovšem neučinil, naopak ve stanovené lhůtě odvolání doplnil. Nahlížení do spisu je pak veřejným subjektivním právem a je na účastníkovi řízení či jeho zástupci, zda jej využije. Na rozdíl od práva vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, kdy musí být příslušný správní orgán aktivní a účastníka řízení k vyjádření vyzvat, záleží u tohoto práva jen na iniciativě účastníka. Účastník řízení a jeho zástupce mají přitom právo nahlížet do spisu po celou dobu správního řízení, tzn. od okamžiku jeho zahájení, a toto jejich právo trvá i poté, kdy rozhodnutí příslušného správního orgánu ve věci nabude podle § 73 správního řádu právní moci.

V. Závěr a náklady řízení

32. S ohledem na shora uvedené soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
33. Ve věci soud rozhodoval, aniž nařídil ústní jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., za výslovného souhlasu žalobce i žalované. Potřebu doplnit dokazování neshledal.
34. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
35. V souzeném případě měl úspěch žalovaný správní orgán, ten náhradu nákladů řízení nepožadoval, ostatně mu ani žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti správního orgánu nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 16. květen 2023

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
samosoudkyně